

Κάτω από το Τοπίο

ΣΥΜΠΟΣΙΟ & ΕΚΘΕΣΗ Κάτω από το Τοπίο

Φύλλο αναφοράς ολοκλήρωσης εργασιών, Αύγουστος 2022



ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΟ ΤΟΠΙΟ : ΘΗΡΑ - ΘΗΡΑΣΙΑ 2022

01. Ολοκλήρωση Συμποσίου & Έκθεσης Κάτω από το Τοπίο 2022	3
02. Προετοιμασία Συμποσίου & Έκθεσης	4
Συμπόσιο 'Κάτω από το Τοπίο'	4
Έκθεση 'Knowing from Below' & 'In/Ex Situ'	5
03. Εργασίες Συμποσίου	6
1η ημέρα Κυριακή 26 Ιουνίου	6
2η ημέρα Δευτέρα 27 Ιουνίου	8
3η ημέρα Τρίτη 28 Ιουνίου	12
4η ημέρα Τετάρτη 29 Ιουνίου	13
Πριν/Μετά το Συμπόσιο	14
04. Χρηματοδότηση	15
Οικονομική υποστήριξη	15
Χορηγίες σε είδος	15
05. Logistics	16
Σαντορίνη	16
Θηρασιά	16
06. Επικοινωνία	17

01. Ολοκλήρωση Συμποσίου & Έκθεσης 'Κάτω από το Τοπίο' 2022

Το τρίτο μέρος του προγράμματος Κάτω από το Τοπίο ολοκληρώθηκε με επιτυχία, υπό τη διοργάνωση και τον συντονισμό της ομάδας "Μπουλούκι", επιστεγάζοντας έναν κύκλο έρευνας, συμμετοχικών έργων και πολιτιστικών εκδηλώσεων στο νησιωτικό σύμπλεγμα της Σαντορίνης.

Από την Κυριακή 26 έως την Τετάρτη 29 Ιουνίου, πραγματοποιήθηκε το Συμπόσιο Κάτω από το Τοπίο με κεντρικές ομιλίες από διακεκριμένους στοχαστές και ένα τριήμερο εργαστήριο για νέους ερευνητές, στη Θήρα και τη Θηρασιά. Παράλληλα, εγκαινιάστηκε και η ομώνυμη διμερής Έκθεση που λαμβάνει χώρα στα δύο νησιά - η ενότητα "Knowing from Below", στο Βιομηχανικό Μουσείο Τομάτας «Δ. Νομικός» στη Βλυχάδα Σαντορίνης και η ενότητα "In/Ex Situ" στον υπόσκαφο οικισμό της Αγριλιάς στη Θηρασιά. Λόγω μεγάλης επισκεψιμότητας, η λειτουργία της διμερούς Έκθεσης παρατάθηκε έως τα τέλη Οκτώβρη, έναντι του αρχικού προγραμματισμού έως τέλη Ιουλίου.

02. Προετοιμασία

Συμπόσιο 'Κάτω από το Τοπίο'

Κατά την προετοιμασία του Συμποσίου έγινε ένα πλήθος αναγκαίων ενεργειών για την επιτυχή υλοποίηση του. Μέλη της οργανωτικής ομάδας και συνεργάτες μετέβησαν στη Σαντορίνη και στη Θηρασιά νωρίτερα μέσα στον Ιούνιο για να προετοιμάσουν κατάλληλα την διεξαγωγή της συνολικής δράσης. Με γνώμονα τον υπαίθριο χαρακτήρα του Συμποσίου και την ομαλή διεξαγωγή των ανοιχτών διαλέξεων και συνεδριών, δεδομένου των ιδιαίτερα υψηλών θερμοκρασιών του καλοκαιριού στις Κυκλάδες, η ομάδα προχώρησε στην κατασκευή δύο ξύλινων στεγάστρων. Τα στέγαστρα σχεδιάστηκαν και κατασκευάστηκαν από μέλη και συνεργάτες της ομάδας Μπουλούκι έτσι ώστε να μπορούν να αποσυναρμολογηθούν, να αποθηκευτούν και να επαναχρησιμοποιηθούν στο μέλλον. Κατασκευασμένα από ξύλο και ύφασμα σκίασης, το ένα σχεδιάστηκε για τον εξωτερικό χώρο του Βιομηχανικού Μουσείου Τομάτας «Δ. Νομικός» με ικανότητα να στεγάσει έως και 120 καθημένα άτομα την ημέρα των ανοικτών διαλέξεων, ενώ το άλλο σχεδιάστηκε για τον προαύλιο χώρο του δημοτικού σχολείου Θηρασίας στον οικισμό του Μανωλά, όπου πραγματοποιήθηκαν οι τρεις από τις τέσσερις συνεδρίες του εργαστηρίου, με ικανότητα να στεγάσει 60 καθημένα άτομα - τον πυρήνα συμμετεχόντων του Συμποσίου. Εδώ να αναφέρουμε ότι το τελευταίο στέγαστρο προσφέρθηκε ως δωρεά στην κοινότητα Θηρασίας από την ομάδα μας, μετά το πέρας του συμποσίου.

Παράλληλα, προκειμένου να δώσουμε τη δυνατότητα συμμετοχής του ευρύτερου κοινού στις ανοιχτές διαλέξεις του Συμποσίου, δημιουργήσαμε μία διαδικτυακή εκδήλωση (εδώ) μέσω της πλατφόρμας Eventbrite, με την οποία δινόταν η δυνατότητα προκράτησης θέσης στις ανοιχτές ομιλίες. Η ηλεκτρονική διεύθυνση της εκδήλωσης αναρτήθηκε σε όλα τα επικοινωνιακά μας μέσα ενώ το QR code της αναρτήθηκε και στα banners του Συμποσίου και της Έκθεσης. Στις προετοιμασίες συμπεριλήφθηκαν και η ενοικίαση μικροφωνικής και ακουστικής εγκατάστασης για τις δύο ημέρες διαλέξεων στο Βιομηχανικό Μουσείο Τομάτας, η αγορά αναλώσιμων, οι παραγγελίες για τη διοργάνωση των catering καθώς και οι συνεννοήσεις με τις εταιρείες μεταφορών. Εδώ να αναφέρουμε, ότι λίγες ημέρες πριν την έναρξη του Συμποσίου, η Άννα Μπίζα, μέλος της ομάδας συντονισμού της δράσης, διαγνώστηκε θετική στον Covid-19, πράγμα το οποίο οδήγησε στην απομάκρυνσή της από τις δια ζώσης προετοιμασίες και συνεπώς στην απομόνωσή της σε άλλο κατάλυμα στο νησί, μέχρι την ανάρρωσή της. Τα μέλη της ομάδας προετοιμασίας που ήρθαν σε επαφή μαζί της πριν την έναρξη της δράσης, υποβλήθηκαν σε διαγνωστικούς ελέγχους οι οποίοι βγήκαν όλοι αρνητικοί.



Το στέγαστρο στον υπαίθριο χώρο του Βιομηχανικού Μουσείου Τομάτας
Φωτογραφία: Παναγιώτης Κωστούλας

Έκθεση 'Knowing from Below' & 'In/Ex Situ'

Ο σχεδιασμός και η επιμέλεια της διμερούς Έκθεσης ολοκληρώθηκαν τους δύο μήνες που προηγήθηκαν του ανοίγματος της στο ευρύ κοινό, ενώ μέλη της επιμελητικής ομάδας και συνεργάτες μετέβησαν στη Σαντορίνη μέσα Ιουνίου για να ολοκληρώσουν έγκαιρα την υλοποίησή της μέχρι την έναρξη του τετραήμερου Συμποσίου.

Η εκθεσιακή ενότητα "Knowing from Below" που βρίσκεται στις δύο κεντρικές αίθουσες του Βιομηχανικού Μουσείου Τομάτας «Δ. Νομικός», επιλέχθηκε να σχεδιαστεί με μια μορφή που να μπορεί να υποστηρίξει τον χαρακτήρα μιας περιοδεύουσας έκθεσης. Βασική σχεδιαστική επιλογή ήταν να αναπτυχθεί πάνω σε αυτόνομες μονάδες, κατασκευασμένες από φύλλα Xanita και ξύλινων στηρίξεων, ώστε να δίνεται η δυνατότητα εύκολου στησίματος και αποσυναρμολόγησης ολόκληρης της εκθεσιακής εγκατάστασης. Στις κατακόρυφες επιφάνειες των μονάδων αναρτήθηκε το εποπτικό υλικό ενώ στις οριζόντιες τοποθετήθηκαν βάθρα, πάνω στα οποία παρουσιάζονται πρωτότυπα εκθέματα. Το εποπτικό υλικό, πέρα από την γραφιστική του απεικόνιση, εμπλουτίστηκε με ψηφιακό οπτικοακουστικό υλικό, μέσω monitors, tablet, ηχείων και άλλων μέσων.

Ως σχετικά με το εποπτικό υλικό και τα εκθέματα, μας παραχωρήθηκε υλικό - από ψηφιακό υλικό έως φυσικά εκθέματα όπως βιβλία, πετρώματα, χάρτες, μοντέλα κ.α. - από διάφορους φορείς και ιδιώτες, συμπεριλαμβανομένων των παρακάτω:

- Architekturzentrum Wien - AzW
- ΕΥΔΑΠ
- Ακαδημία Αθηνών
- Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας - ΤΕΕ
- Εθνικό Ιστορικό Μουσείο - ΕΙΜ
- Εθνικό Κέντρο Κινηματογράφου - ΕΚΚ
- Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος Αικατερίνης Λασκαρίδη
- Santorini Archive Project - SAP
- Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο - ΕΜΠ
- Ελληνική Αρχή Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών - ΕΑΓΜΕ
- Συλλέκτες από τη Σαντορίνη
- Dissemination Science Communication
- BC Architects



Εκθεσιακή μονάδα
'Knowing from Below'
Φωτογραφία:
Έλια Καλογιάννη

Επιπλέον, για τον εμπλουτισμό της έκθεσης προχωρήσαμε στην δημιουργία νέων εκθεμάτων όπως ένα πρόπλασμα απεικόνισης του υπόσκαφου οικισμού της Αγριλιάς στη Θηρασία και διάφορα συνοπτικά βίντεο που αποτυπώνουν διαφορετικές φάσεις του προγράμματος Κάτω από το Τοπίο και της ευρύτερης δράσης του Μπουλουκιού. Η αντιδιαστολή ανάμεσα στην «ηθική» και την «αισθητική» κατανόηση του ρόλου αυτού χρησιμεύει ως βασικός μεθοδολογικός άξονας για την προσέγγιση της προβληματικής του τοπίου.



Φυσικά εκθέματα
'Knowing from Below'
Φωτογραφία:
Έλια Καλογιάννη

03. Εργασίες Συμποσίου

1η ημέρα | Κυριακή 26 Ιουνίου

Ημέρα ανοικτών διαλέξεων

Το Συμπόσιο ξεκίνησε την Κυριακή 26 Ιουνίου με την ημέρα ανοικτών διαλέξεων από τέσσερις διεθνώς αναγνωρισμένους ακαδημαϊκούς, στον εξωτερικό χώρο του Βιομηχανικού Μουσείου Τομάτας «Δ. Νομικός» στη Βλυχάδα της Σαντορίνης και τα εγκαίνια της 1ης εκθεσιακής ενότητας Κάτω από το Τοπίο με τίτλο "Knowing from Below".

Ημέρα ξεκίνησε με την σταδιακή άφιξη του κοινού των διαλέξεων, το οποίο έφτασε περίπου τα 100 άτομα, αποτελούμενο από προσκεκλημένους ακαδημαϊκούς, νέους ερευνητές και νέες ερευνήτριες, συνεργάτες και μέλη της οργανωτικής και επιστημονικής ομάδας του Μπουλουκιού - όλοι συμμετέχοντες του συνολικού προγράμματος του Συμποσίου - άτομα της ευρύτερης τοπικής κοινωνίας, εκ των οποίων και πολλοί υποστηρικτές της δράσης «Κάτω από το Τοπίο» αλλά και κόσμος που είχε κάνει προκράτηση θέσης μέσω της πλατφόρμας [Eventbrite](#) για να παρακολουθήσει τις διαλέξεις. Επιπλέον, μοιράστηκαν στους συμμετέχοντες τα τεύχη που είχε ετοιμάσει η ομάδα, με σκοπό να τους συνοδεύσουν κατά τη διάρκεια του Συμποσίου και να τους χρησιμεύσουν ως εργαλεία.

Προηγήθηκαν τέσσερις εισαγωγικές τοποθετήσεις από τον **Ίωνα Σκλαβούνο** εκ της επιστημονικής επιτροπής της ομάδας "Μπουλούκι", τον **Βασίλη Γκανιάτσα**, καθηγητή στην αρχιτεκτονική σχολή του ΕΜΠ, τη **Monika Platzer**, επιμελήτρια στο Κέντρο Αρχιτεκτονικής Βιέννης, και την **Κλάιρη Παλυβού**, ομότιμη καθηγήτρια στην αρχιτεκτονική σχολή ΑΠΘ. Οι διαλέξεις ξεκίνησαν στις 10:00 με την πρωινή συνεδρία, όπου τον συντονισμό είχε

η **Κλαίρη Παλυβού** και περιέλαβε δύο κεντρικές ομιλίες: Αρχικά, η **Jane Mah Hutton**, καθηγήτρια αρχιτεκτονικής τοπίου στο Πανεπιστήμιο του Waterloo στον Καναδά μίλησε για τις ιστορικές μεταφορές υλικών και εργασιακών πρακτικών που καθόρισαν τη μορφή των σημερινών πόλεων και τοπίων. Έπειτα, η **Teresa Gali-Izard**, καθηγήτρια αρχιτεκτονικής τοπίου στο ΕΤΗ της Ζυρίχης παρουσίασε τις ιδέες της για έναν σχεδιασμό τοπίου που λαμβάνει υπόψη όλες τις μορφές ζωής.

Εγκαίνια εκθεσιακής ενότητας “Knowing from Below”

Μετά το πέρας της πρωινής συνεδρίας στις 12:00, ακολούθησε το άνοιγμα της έκθεσης “Knowing from Below” στις δύο κεντρικές αίθουσες του Βιομηχανικού Μουσείου Τομάτας. Κύριος άξονας παρουσίασης της έκθεσης αποτελεί το συνολικό έργο που έχει υλοποιήσει το Μπουλούκι στην Σαντορίνη και την Θηρασιά από το 2020 έως και σήμερα. Υπό την γενική επιμέλεια της μουσειολόγου **Ερατώς Κουτσουδάκη** - η οποία παρευρέθηκε στην εκδήλωση - , η έκθεση προβάλλει και επικοινωνεί με εξωστρέφεια την κριτική διατομεακή μεθοδολογία που ακολουθήθηκε κατά τη διάρκεια του προγράμματος «Κάτω από το Τοπίο» αλλά και τα ευρήματα και τα αποτελέσματά του. Πριν τη συνέχεια των προγραμματισμένων διαλέξεων, όλοι οι παρευρισκόμενοι είχαν την ευκαιρία να κινηθούν μεταξύ της έκθεσης και του ανοιχτού μπουφέ που προσέφερε η ομάδα μας στο πλαίσιο της διοργάνωσης.

Διάλεξη της Teresa Gali-Izard
Φωτογραφία:
Γιώργος Κυβερνήτης



Εγκαίνια έκθεσης
‘Knowing from Below’
Φωτογραφία:
Έλια Καλογιάννη



Κατά την απογευματινή συνεδρία του Συμποσίου η οποία ξεκίνησε στις 14:00, με συντονιστή τον **Βασίλη Γκανιάτσα**, πραγματοποιήθηκαν δύο ακόμη κεντρικές διαλέξεις. Πρώτα, ο **Kenneth Olwig**, ομότιμος καθηγητής στο Swedish University of Agricultural Sciences, μίλησε για τις διαφορετικές γενεαλογίες της έννοιας του τοπίου, και την πολιτική τους διάσταση. Τέλος, ο **Karsten Harries**, ομότιμος καθηγητής φιλοσοφίας στο πανεπιστήμιο Yale, του οποίου η διάλεξη πραγματοποιήθηκε διαδικτυακά, έκλεισε την ομιλία του προτρέποντας η ομορφιά των τοπίων να διδάξει πρακτικές φροντίδας προς την γη, το μόνο μας σπίτι.

Οι διαλέξεις ολοκληρώθηκαν στις 16:00 ενώ λίγο μετά, ο πυρήνας του Συμποσίου μεταφέρθηκε με λεωφορείο για τον Όρμο Αθηνιό, το κεντρικό λιμάνι της Σαντορίνης, για να αναχωρήσει με πλοίο για τη Θηρασιά. Κατά τη διάρκεια της θαλάσσιας μεταφοράς των συμμετεχόντων, πραγματοποιήθηκε ξενάγηση γεωλογικού χαρακτήρα στην καλντέρα του νησιωτικού συμπλέγματος από τον **δρ. Γιώργο Βουγιουκαλάκη**.

Λίγο μετά τις 19:00 ο πυρήνας του Συμποσίου έφτασε στο λιμάνι της Θηρασίας, τη Ρίβα, και από εκεί, με μέσα μετακίνησης που είχαν κανονιστεί, οδηγήθηκαν στα καταλύματά τους στη Ρίβα και στον Μανωλά, τον κεντρικό οικισμό του νησιού που βρίσκεται πάνω στην καλντέρα. Αφού δόθηκε λίγος χρόνος τακτοποίησης και ξεκούρασης, στις 21:00 έγινε καλωσόρισμα όλων των συμμετεχόντων από τα μέλη της οργανωτικής ομάδας και στους δύο οικισμούς, σε τοπικά καταστήματα εστίασης.

2η ημέρα | Κυριακή 26 Ιουνίου

Ένα περιοδεύον υπαίθριο εργαστήριο

Κατά την δεύτερη, τρίτη, και τέταρτη μέρα του Συμποσίου «Κάτω από το Τοπίο», δηλαδή μεταξύ Δευτέρας 27 και Τετάρτης 29 Ιουνίου, μία ομάδα 50 ατόμων αποτελούμενη από νέους/ες ερευνητές και ερευνήτριες, προσκεκλημένους ομιλητές, ακαδημαϊκούς δασκάλους, μέλη και συνεργάτες της διοργάνωσης, σχημάτισε ένα υπαίθριο εργαστήριο στη Θηρασιά. Εκεί, οι 15 νέοι ερευνητές και νέες ερευνήτριες, χωρίστηκαν σε τέσσερις συνεδρίες, κάθε μία αποτελούμενη από τρεις με τέσσερις παρουσιάσεις. Η κάθε συνεδρία συντονίστηκε από έναν εκ των προσκεκλημένων ομιλητών, και περιέλαβε τη συμμετοχή δύο ακαδημαϊκών σχολιαστών, οι οποίοι παρείχαν παραγωγικό σχολιασμό στους νεότερους ερευνητές, πριν η συζήτηση ανοίξει στην υπόλοιπη ομάδα.



Συνεδρία στον προαύλιο χώρο του Δημοτικού Σχολείου Θηρασίας
Φωτογραφία: Έλια Καλογιάννη

Η δεύτερη ημέρα σήμανε την έναρξη του υπαίθριου εργαστηρίου της Θηρασίας. Τόπος διεξαγωγής της πρώτης συνεδρίας ήταν η αυλή του δημοτικού σχολείου της Θηρασίας στον Μανωλά, όπου είχε στηθεί καταλλήλως το στέγαστρο. Αφού προσφέρθηκε πρωινός μπουφές, ξεκίνησε η 1η Συνεδρία του εργαστηρίου με τίτλο *Enact*, υπό τον συντονισμό του καθηγητή **Kenneth Olwig** και με σχολιαστές την **Θεανώ Σ. Τερκενλή**, καθηγήτρια γεωγραφίας στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου, και την **Karen Fog Olwig**, ομότιμη καθηγήτρια στο τμήμα ανθρωπολογίας του Πανεπιστημίου της Κοπεγχάγης.

Η συνεδρία περιελάμβανε την παρουσίαση τεσσάρων εργασιών νέων ερευνητών. Μετά την 10 λεπτών προφορική - χωρίς ψηφιακή παρουσίαση - παρουσίαση της κάθε εργασίας, ακολουθούσε ο παραγωγικός σχολιασμός του συντονιστή και των σχολιαστών. Με την ολοκλήρωση της παρουσίασης όλων των εργασιών, ακολούθησε μία ανασυνθετική ομιλία από τον συντονιστή Kenneth Olwig προτού ξεκινήσει η συζήτηση μεταξύ όλων των συμμετεχόντων του εργαστηρίου. Με την ολοκλήρωση της συνεδρίας, όλοι οι συμμετέχοντες μεταφέρθηκαν στη Ρίβα για το μεσημεριανό γεύμα, ακολουθώντας μία ιδέα συλλογικού γεύματος που θα συνέχιζε σε ένα πιο ανεπίσημο και χαλαρό πλαίσιο τις συζητήσεις που γεννήθηκαν στις συνεδρίες που προηγήθηκαν.

Συζητήσεις στρογγυλής τράπεζας στην Αγριλιά

Το απόγευμα, η ομάδα του Συμποσίου και των καλεσμένων ομιλητών των στρογγυλών τραπεζών ξεκίνησε περπατώντας από τον κεντρικό οικισμό της Θηρασίας (Μανωλάς) για τον υπόσκαφο- εγκαταλελειμμένο οικισμό της Αγριλιάς, συμμετέχοντας σε μια βιωματική ξενάγηση από μέλη του Μπουλουκιού, όπου ξεδιπλώθηκε τόσο η ιστορία του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος του νησιού όσο και η πορεία του έργου που έχει υλοποιήσει το Μπουλούκι στη Θηρασιά μέχρι και σήμερα.

Στη συνέχεια, περιηγήθηκαν στο αποκατεστημένο τμήμα του κεντρικού της λιθόστρωτου μονοπατιού της Αγριλιάς και στις δύο αποκατεστημένες στέρνες κατά μήκος του, παράγωγα προγενέστερου συμμετοχικού εργαστηρίου που διοργάνωσε το Μπουλούκι, φτάνοντας στον προαύλιο χώρο της κεντρικής εκκλησίας του οικισμού. Εκεί διεξήχθησαν δύο συζητήσεις στρογγυλής τράπεζας - συνολικής διάρκειας 2 ωρών - , με σκοπό την αγκύρωση των θεωρητικών προβληματισμών του συμποσίου στα πρακτικά ζητήματα του τόπου και του ελληνικού κτίζειν.

Η πρώτη συζήτηση στρογγυλής τράπεζας, με συντονιστή τον αρχαιολόγο δρ. **Φαίδωνα Μουδόπουλο-Αθανασίου**, με τίτλο «Material Knowledge and Building Culture in Practice» είχε ως ομιλητές τους

- **Μαρία Δαλκαφούκη** - CEO του Οίκου Δαλκαφούκη
- **Γιώργο Βουγιουκαλάκη** - ηφαιστειολόγος στην Ελληνική Αρχή Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (ΕΑΓΜΕ)
- **Κλαίρη Παλυβού** - ομότιμη καθηγήτρια Ιστορίας της Αρχιτεκτονικής του Τμήματος - Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
- **Jane Mah Hutton** - καθηγήτρια αρχιτεκτονικής τοπίου στο Πανεπιστήμιο του Waterloo στον Καναδά

και εξερεύνησε τις συνέπειες της μειούμενης χρήσης τοπικών υλικών και εργασιακών πρακτικών στο ελληνικό πλαίσιο, και τις δυνατότητες επανεισαγωγής τους στη σύγχρονη οικοδομική πραγματικότητα.

Η δεύτερη συζήτηση, με συντονίστρια την αρχιτέκτονα και υποψήφια διδάκτορα **Μαριλένα Μελά**, εξερεύνησε το θέμα «Spatial Strategies for the Use-Value of Heritage Landscapes» και είχε ως ομιλητές τους

- **Λευτέρη Ζώρζο** - εκπρόσωπος της τοπικής ΕΛΛΕΤ και ιδρυτή του Santorini Archive Project
- **Κωνσταντίνο Παπασπυρόπουλο** - γεωλόγος στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ)
- **Nectar Efkarpidis** - διευθυντής του Molonglo Group
- **Θεανώ Σ. Τερκενλή** - καθηγήτρια γεωγραφίας στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Η συζήτηση, εφορμούμενη από την υπερ-ανάπτυξη και οικοδομική εξάπλωση σε πολλά Ελληνικά νησιά, αναζήτησε εναλλακτικές πρακτικές χρήσεις των ελληνικών πολιτιστικών τοπίων. Επίσης να αναφέρουμε ότι στην αρχική σύνθεση της Στρογγυλής Τράπεζας II είχε προσκληθεί ο William Raynolds, διευθυντής του Heritage Conservation στο JM Kaplan Fund, φορέας που επίσης υποστηρίζει τη δράση, ο οποίος αναγκάστηκε να ακυρώσει τη συμμετοχή του λόγω ανωτέρας βίας. Ωστόσο, αντί αυτού συμμετείχε ο Λευτέρης Ζώρζος, όπως φαίνεται στην παραπάνω σύνθεση.

Η Karen Fog Olwig στην
1η Συνεδρία: Enact
Φωτογραφία:
Έλια Καλογιάννη



Συζήτηση στρογγυλής
τράπεζας
Φωτογραφία:
Έλια Καλογιάννη



Εγκαίνια Έκθεσιακής ενότητας "In/Ex Situ"

Αφού ολοκληρώθηκαν οι συζητήσεις λίγο μετά τις 20:00, πραγματοποιήθηκαν τα εγκαίνια της δεύτερης εκθεσιακής ενότητας με τίτλο "In/Ex Situ" στον εσωτερικό και στον υπαίθριο χώρο ενός τυπικού υπόσκαφου κτίσματος του οικισμού της Αγριλιάς, γειτονικά του προαυλίου της εκκλησίας. Εδώ, η έκθεση περιστρέφεται γύρω από τις γλυπτικές δημιουργίες των φοιτητών/τριών της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών οι οποίες δημιουργήθηκαν μέσω πειραματισμού με τα τοπικά υλικά και τις ιστορικές τεχνικές χρήσης θηραϊκής γης, κατά τη διάρκεια 12ήμερου βιωματικού εργαστηρίου που είχε λάβει χώρα τον Σεπτέμβριο του 2021.

Την επιμέλεια της έκθεσης ανέλαβε η **Γιούλη Στυλιανίδου**, αρχιτέκτονας και εικαστικός, και η **Μαρία Χασιώτη**, αρχιτέκτονας και επιμελήτρια, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στον φωτισμό και στη χωροθέτηση σε άμεσο «διάλογο» με το αποκατεστημένο τμήμα του κεντρικού της λιθόστρωτου μονοπατιού, έργο του συμμετοχικού εργαστηρίου. Επιπλέον, έργα καθηγητών της ΑΣΚΤ (Νίκος Τρανός και Λουκάς Λουκίδης) αλλά και ντόπιων καλλιτεχνών (Χριστόφορος Ασιμής, Ελένη Κολαΐτου, Γρηγόρης Κουσκούρης,) συμπεριλήφθηκαν στην έκθεση, ενώ οι ίδιοι παρευρέθηκαν και στα εγκαίνια της έκθεσης εκείνο το βράδυ μαζί με όλη την ομάδα συμμετεχόντων του Συμποσίου.



Έκθεση 'In/Ex Situ'
Φωτογραφία:
Έλια Καλογιάννη



Εγκαίνια έκθεσης 'In/Ex Situ'
Φωτογραφία:
Έλια Καλογιάννη

3η ημέρα | Τρίτη 28 Ιουνίου

Η τρίτη μέρα ήταν η μοναδική που απαρτιζόταν από δύο συνεδρίες, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν πρωί και απόγευμα στον προαύλιο χώρο του δημοτικού σχολείου της Θηρασίας. Στις 09:00 το πρωί, αφού έφτασαν όλοι οι συμμετέχοντες και πήραν το πρωινό τους, βρήκαν όλοι την θέση τους κάτω από το στέγαστρο ώστε να παρακολουθήσουν την 2η Συνεδρία του εργαστηρίου με τίτλο *Reciprocities*, υπό τον συντονισμό της καθηγήτριας **Jane Mah Hutton** και με σχολιαστές την **Lara Schrijver**, καθηγήτρια αρχιτεκτονικής στο University of Antwerp στο Βέλγιο, και τον **Βασίλη Γκανιάτσα**.

Αφού ολοκληρώθηκαν οι παρουσιάσεις των τριών εργασιών που ανήκαν στη συνεδρία, ο σχολιασμός των ακαδημαϊκών και η συζήτηση με τους υπόλοιπους συμμετέχοντες, η ομάδα μετακινήθηκε στον οικισμό του Ποταμού, τον δεύτερο σημαντικότερο του νησιού, και είχε την ευκαιρία να πάρει μέρος σε μία ξενάγηση στα αμπέλια του οινοποιείου “Μικρά Θήρα”, να μάθει περισσότερα για τις παραδοσιακές παραγωγικές δραστηριότητες του νησιού αλλά και να μπει στη διαδικασία γευσιγνωσίας του κρασιού, ανακαλύπτοντας έτσι μία άλλη πλευρά του τοπίου και των πρακτικών της Θηρασίας. Ύστερα ακολούθησε το συλλογικό μεσημεριανό γεύμα στη Ρίβα και οι ώρες ξεκούρασης και ελεύθερου χρόνου μέχρι το απόγευμα.

Το απόγευμα, όλοι συμμετέχοντες συναντήθηκαν ξανά στον προαύλιο χώρο του σχολείου στον Μανωλά για να ξεκινήσει η 3η Συνεδρία με τίτλο *At hand*, υπό τον συντονισμό του καθηγητή **Tim Ingold**, ομότιμο καθηγητή κοινωνικής ανθρωπολογίας στο Πανεπιστήμιο του Aberdeen [UK] και με σχολιαστές τον **Βασίλη Γκανιάτσα** και την **Κλαίρη Παλυβού**. Και αυτή η συνεδρία απαρτιζόταν από 3 εργασίες νέων ερευνητών.

Με την ολοκλήρωση της συνεδρίας λίγο μετά τις 19:00 η ώρα, δόθηκε η δυνατότητα στους συμμετέχοντες να περπατήσουν με παράλληλη ξενάγηση από τον οικισμό του Μανωλά προς την Ιερά Μονή Κοίμησης Θεοτόκου στο νοτιότερο τμήμα του νησιού (Ακρωτήρι Τρυπητή). Στη διαδρομή είχαν την ευκαιρία να ατενίσουν τους τοπικούς αμπελώνες, να επισκεφτούν τον εγκαταλελειμένο υποσκαφο οικόσημο της Κεράς, τις ανασκαφές που πραγματοποιούνται πλησίον του μοναστηριου, αλλά και να προσεγγίσουν το νοτιότερο άκρο του νησιού, γνωρίζοντας διαφορετικές πτυχές του θηραϊκού τοπίου. Το βράδυ υπήρχε η δυνατότητα να κινηθούν όλοι αυτόνομα στο νησί και να επιλέξουν το γεύμα τους από τις υπάρχουσες τοπικές επιχειρήσεις εστίασης.



Περίπατος προς την
Ιερά Μονή Κοίμησης της
Θεοτόκου
Φωτογραφία:
Hong Wan Chan

4η ημέρα | Τετάρτη 29 Ιουνίου

Η τέταρτη και τελευταία ημέρα του Συμποσίου ήταν σχεδιασμένη έτσι ώστε να κάνει αισθητό το δίπολο Θηρασιάς- Σαντορίνης, με τις δράσεις να είναι μοιρασμένες και στα δύο νησιά. Η μέρα ξεκίνησε με μία πρωινή συνεδρία, για την οποία όλοι οι συμμετέχοντες μεταφέρθηκαν στον Κόρφο, έναν παραλιακό οικισμό της Θηρασιάς στην καλντέρα όπου ενεργοποιείται κατά τους τουριστικούς μήνες. Εκεί, στον υπαίθριο χώρο ενός εστιατορίου, δίπλα από παλιές εγκαταστάσεις μεταφοράς θηραϊκής γης, πραγματοποιήθηκε η 4η Συνεδρία με τίτλο *Infra*, υπό τον συντονισμό της καθηγήτριας **Teresa Gali-Izard** και σχολιαστές την **Κλαίρη Παλυβού** και την **Θεανώ Σ. Τερκενλή**.

Αφού ολοκληρώθηκε ο σχολιασμός και η συζήτηση των τεσσάρων εργασιών που συμμετείχαν στη συνεδρία, όλη η ομάδα μπήκε στο караβάκι για τη Ρίβα όπου και γευμάτισε για τελευταία φορά στη Θηρασιά. Με την ολοκλήρωση του γεύματος, όλοι οι συμμετέχοντες μετέβησαν στη Σαντορίνη, όπου μεταφέρθηκαν στα καταλύματά τους για να τακτοποιηθούν και να ξεκουραστούν. Στις 17:30 είχε οριστεί η υποδοχή όλων των συμμετεχόντων στον εξωτερικό χώρο του Βιομηχανικού Μουσείου Τομάτας «Δ. Νομικός» στην Βλυχάδα, που θα λάμβανε μέρος η τελική, ανοιχτή στο κοινό, διάλεξη του Συμποσίου.

Καταληκτική ομιλία

Το Μπουλούκι είχε τη χαρά και την τιμή να καλωσορίσει τον **Tim Ingold**, ομότιμο καθηγητή του Πανεπιστημίου του Aberdeen [UK] και μία από τις σημαντικότερες φωνές στην σύγχρονη ανθρωπολογική σκέψη. Ο Tim Ingold παρακολούθησε ολόκληρο το Συμπόσιο, και έδωσε την τελική διάλεξη συνοψίζοντας τις συζητήσεις των προηγούμενων ημερών. Το κοινό είχε την σπάνια ευκαιρία να ακούσει και να συζητήσει τις ιδέες του Ingold για το τοπίο σαν ένα χώρο συνεχούς ανανέωσης · για τις ιστορίες σαν μετάδοση γνώσης μεταξύ γενεών · για την παράδοση σαν μία «συνέχιση της διαδικασίας της ζωής». Μία ζωηρή συζήτηση ακολούθησε σαν συνέχεια της διάλεξης και των συνολικότερων εργασιών του συμποσίου ενώ η βραδιά έκλεισε με την προβολή των εικονογραφήσεων του graphic harvester **Γιώργου Κωνσταντίνου**, ο οποίος παρακολουθώντας και συμμετέχοντας στο σύνολο της δράσης, αποτύπωσε δημιουργικά σε πραγματικό χρόνο όλες τις διαδικασίες που συντελέστηκαν στο Συμπόσιο. Με αφορμή την ανασυνθετική διάλεξη του Ingold και τις εικονογραφήσεις του Κωνσταντίνου, γεννήθηκαν πολλές μικρές ανεπίσημες συζητήσεις, κάνοντας ανασκόπηση σε όλες τις στιγμές της δράσης, με τη συνοδεία κρασιού, μπουφέ και μουσικής.



Η καταληκτική διάλεξη του Tim Ingold
Εικονογράφιση:
Γιώργος Κωνσταντίνου

Αναμνηστική
φωτογραφία των
συμμετεχόντων του
Συμποσίου
Φωτογραφία:
Γιώργος Κυβερνήτης



Πριν/Μετά το Συμπόσιο

Πέρα από τις τέσσερις κεντρικές μέρες του Συμποσίου με όλες τις προγραμματισμένες δράσεις, οι δύο ημέρες που προηγήθηκαν της έναρξης και ακολούθησαν το κλείσιμο του Συμποσίου, ήταν και αυτές αναπόσπαστο κομμάτι της συνολικής δράσης. Η Παρασκευή 24 και το Σάββατο 25 είχαν οριστεί ως ημέρες άφιξης, ξεκούρασης και προετοιμασίας των προσκεκλημένων ομιλητών και ακαδημαϊκών, των νέων ερευνητών καθώς και μέρους των συνεργατών της ομάδας μας. Τις δύο αυτές ημέρες, μέλη της επιστημονικής και οργανωτικής ομάδας υποδέχτηκαν τους προσκεκλημένους ακαδημαϊκούς και συνεργάτες και κανόνισε μέσω εταιρείας μετακινήσεων την μεταφορά τους στα καταλύματά τους. Παράλληλα δόθηκαν αναλυτικές οδηγίες στους συμμετέχοντες για τον τρόπο μετακίνησής τους στα καταλύματά τους. Κατά τη διάρκεια αυτών των δύο ημερών υπήρχε συνεχής συνεννόηση σχετικά με την οργάνωση των μετακινήσεων και το πρόγραμμα των επόμενων ημερών, ώστε όλα τα μέλη της διευρυμένης ομάδας που θα δημιουργούνταν τις επόμενες ημέρες, να νιώθουν άνετα στο νέο - και μη γνώριμο μέρος - μέρος.

Αντίστοιχα, η Πέμπτη 30 Ιουνίου και η Παρασκευή 01 Ιουλίου αποτέλεσαν οι μέρες σταδιακής αναχώρησης όλων των συμμετεχόντων και ακολουθήθηκε αντίστοιχη διαχείριση όπως και κατά την άφιξή τους. Να αναφέρουμε επίσης, ότι στις 30 Ιουνίου, το πρωί μετά τη λήξη της δράσης, είχαμε την χαρά να διοργανωθεί από την καθηγήτρια Κλαίρη Παλυβού ξενάγηση στον αρχαιολογικό χώρο του Ακρωτηρίου, όντας επί χρόνια επιστημονική συνεργάτης της ανασκαφής της προϊστορικής πόλης της Θήρας. Αυτή ήταν και η τελευταία δράση του Συμποσίου Κάτω από το Τοπίο, στην οποία παρευρέθηκαν αρκετά άτομα από την ομάδα συμμετεχόντων.

Μετά την ολοκλήρωση του Συμποσίου, δημιουργήθηκε έναν δικτυακό φάκελο, ο οποίος περιέχει όλες τις φωτογραφίες από την κάλυψη των δράσεων του τετραήμερου Συμποσίου και όλες τις εικονογραφήσεις του Γιώργου Κωνσταντίνου. [Ο φάκελος αυτός](#) κοινοποιήθηκε σε όλους τους συμμετέχοντες του Συμποσίου και είναι ανοιχτός για να ανεβάσουν όσοι το επιθυμούν και το δικό τους υλικό. Επιπλέον, έχει σταλεί [μία φόρμα αξιολόγησης](#) στους 15 ερευνητές/τριες που συμμετείχαν με τις εργασίες τους στο Συμπόσιο, με σκοπό τη βελτίωση και την καλύτερη διοργάνωση αντίστοιχων δράσεων μας στο μέλλον. Τέλος, η οργανωτική και επιστημονική επιτροπή της ομάδας ήδη σχεδιάζει από τον Σεπτέμβριο να στείλει στους νέους ερευνητές, χρονοδιάγραμμα, οδηγίες και κατευθύνσεις σχετικά με την τελική συγγραφή των εργασιών τους, οι οποίες θα συμπεριληφθούν στο συλλογικό τόμο που θα εκδοθεί για το Συμπόσιο Κάτω από το

Τοπίο, μαζί με κείμενα των ακαδημαϊκών που συμμετείχαν στη δράση. Στόχος είναι η έκδοση του τόμου να πραγματοποιηθεί από οίκο του εξωτερικού, λαμβάνοντας υπόψη ότι όλες οι εργασίες του Συμποσίου είναι γραμμένες στα αγγλικά αλλά και την εξασφάλιση κυκλοφορίας και δημοσίευσης του εγχειρήματος στη διεθνή ακαδημαϊκή κοινότητα.

04. Χρηματοδότηση

Από τον Μάιο του 2022 εξασφαλίστηκαν επιπλέον χρηματοδότες και χορηγούς της δράσης ενώ συνολικά ο οικονομικός στόχος επετεύχθη από το σύνολο φορέων και ιδιωτών που αναφέρονται αναλυτικά παρακάτω:

Οικονομική υποστήριξη

- J.M. Kaplan Fund - 30.000 ευρώ
- Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος - 25.000 ευρώ
- Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού (ΥΠΠΟΑ) - 8.000 ευρώ
- The Headley Trust - 6.000 ευρώ
- Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (ΤΕΕ) - 5.000 ευρώ
- ΑΜΚΕ Αιγέας - 5.000 ευρώ
- ΕΥΔΑΠ - 3.100 ευρώ
- Cyclades Preservation Fund - 1.000 ευρώ
- Έσοδα από συμμετέχοντες της δράσης- 6.950 ευρώ
- Επιπλέον, στις 15 Ιουνίου ολοκληρώθηκε η καμπάνια συμμετοχικής χρηματοδότησης (crowdfunding campaign) που είχε διοργανώσει η ομάδα μας, από την οποία καταφέραμε να μαζέψουμε το ποσό των 8.000 ευρώ.

Χορηγίες σε είδος

- Blue Star Ferries - Χορηγία 30% για ακτοπλοϊκά εισιτήρια προς/από Σαντορίνη
- Γεωθήρα (τουριστική εταιρεία) - Κάλυψη κόστους θαλάσσιας μετακίνησης των συμμετεχόντων με εκμισθωμένο σκάφος από τον Όρμο Αθηνιό [Σαντορίνη] στη Ρίβα [Θηρασιά] την Κυριακή 26 Ιουνίου.
- Ammoudi Fish Tavern (εστιατόριο) - Κάλυψη κόστους ενός συλλογικού γεύματος όλων των συμμετεχόντων
- Skala Restaurant (εστιατόριο) - Κάλυψη κόστους ενός συλλογικού γεύματος όλων των συμμετεχόντων
- Qhera (εστιατόριο)- Παροχή του εξωτερικού χώρου μαζί με καφέ για τη διεξαγωγή της 4ης Συνεδρίας στον Κόρφο [Θηρασιά] την Τετάρτη 29 Ιουνίου.

Ξενοδοχειακές μονάδες που μας χορήγησαν διαμονές:

- Lava Oia's [Οία]
- Kristy Cave House [Οία]
- Old Oia houses [Οία - Κάστρο]
- Pelican Hotel [Φηρά]
- Santo Caves [Ακρωτήριο]
- Bioclimatic Cave House [Βόθωνας]
- Evizorzia Villas [Περίσσα]
- Merovigla [Ημεροβίγλι]
- Oia Sunset [Οία]

- Caliva [Οία]
- Sunset View [Οία - Φοινικιά]
- Mulberry House [Οία - Φοινικιά]
- Andronis Arcadia [Οία]
- Archipel Mansion [Οία]

Οινοποιεία που μας παρείχαν κρασί για τους μπουφές:

- Οινοποιείο "Μικρά Θήρα" - προσφορά ξενάγησης στον αμπελώνα και wine tasting
- Οινοποιείο Gaia Wines
- Οινοποιείο Βενετσάνου
- Οινοποιείο Χατζηδάκη

05. Logistics

Σχετικά με τις διαμονές, τις μετακινήσεις και τη διατροφή κατά τη διάρκεια του Συμποσίου, ακολουθήθηκε μία προσαρμοσμένη τακτική διαχείρισης για κάθε ένα από τα δύο νησιά, λόγω των ιδιαίτερα διαφορετικών συνθηκών που τα αφορούν αντίστοιχα.

Σαντορίνη

Οι εσωτερικές μετακινήσεις στη Σαντορίνη είναι αρκετά απαιτητικές λόγω της μεγάλης και μακρόστενης έκτασης του νησιού, των οικισμών που δεν είναι εύκολα προσβάσιμοι με οχήματα αλλά και του τεράστιου αριθμού επισκεπτών που φτάνουν στο νησί καθημερινά και θέλουν να μετακινούνται σε συστηματική βάση. Έτσι, βασική επιδίωξη ήταν η ομαδοποίηση στον βαθμό του εφικτού για τις διαμονές ώστε να μειωθούν τα σημεία παραλαβής για κάθε μετακίνηση που έπρεπε να γίνει. Προγραμματίστηκε η διαμονή σε ένα πλήθος καταλυμάτων στο Καμάρι, στην ανατολική πλευρά της Σαντορίνης, όπου έμειναν κατά κανόνα όλοι οι νέοι/νέες ερευνητές και ερευνήτριες και βρίσκονταν μόνο 20 λεπτά μακριά από τη Βλυχάδα Σαντορίνης και το Βιομηχανικό Μουσείο Τομάτας. Στην Οία, αξιοποιώντας το γεγονός ότι μας είχε δοθεί ένα πλήθος χορηγιών διαμονών σε καταλύματα υψηλού επιπέδου, έμειναν οι προσκεκλημένοι ομιλητές και ακαδημαϊκοί, οι οποίοι έτσι είχαν την ευκαιρία να κινηθούν αυτόνομα αλλά και μαζί στον οικισμό. Υπόλοιποι συνεργάτες έμειναν σε άλλα καταλύματα -χορηγιών ή και μη - όπως στο Ημεροβίγλι, στην Περίσσα, στον Καρτεράδο, στη Βλυχάδα και άλλες τοποθεσίες. Το θέμα της πολύπλοκης κυκλοφοριακής συνθήκης στο νησί το αντιμετωπίστηκε με τη συνεργασία με εταιρεία μεταφοράς (transfer) η οποία κατόπιν συνεννόησης με εμάς για το πλάνο των μετακινήσεων, παραλάμβανε την εκάστοτε ομάδα/άτομο και τους μετέφερε στην τοποθεσία που είχαμε επισημάνει. Έτσι, οι συμμετέχοντες (προσκεκλημένοι ακαδημαϊκοί, νέοι/νέες ερευνητές/τριες και συνεργάτες) δεν μετακινούνταν ομαδικά αλλά χωρισμένοι σε μικρότερες ομάδες. Αυτοκίνητα της ομάδας χρησιμοποιήθηκαν για τις μετακινήσεις μόνο μελών της οργανωτικής και επιστημονικής ομάδας του Μπουλουκιού. Τις δύο ημέρες που το Συμπόσιο έλαβε χώρα στη Σαντορίνη (26 και 29 Ιουνίου) προσφέρθηκαν από το Μπουλούκι δύο ανοιχτοί μπουφές στο Βιομηχανικό Μουσείο Τομάτας οι οποίοι πραγματοποιήθηκαν κυρίως με τη συνεργασία τοπικού φούρνου με ποικιλία προϊόντων.

Θηρασιά

Το εργαστήριο στη Θηρασιά απαιτούσε μία αρκετά διαφορετική αλλά εξίσου δύσκολη συνθήκη διαμονών και μετακινήσεων. Όσον αφορά το θέμα της διαμονής, τα καταλύματα

που διαθέτει ολόκληρο το νησί είναι λίγα και ικανά να φιλοξενήσουν οριακά όλους τους συμμετέχοντες της δικής μας δράσης. Επομένως, πολύ έγκαιρα είχαν εξασφαλιστεί όλα τα καταλύματα του νησιού για την ομαλή διεξαγωγή του εργαστηρίου. Τα καταλύματα βρίσκονταν στη Ρίβα, λιμάνι της Θηρασίας και στον Μανωλά, κεντρικό οικισμό του νησιού. Η μετακίνηση των συμμετεχόντων, ανάλογα με την τοποθεσία δράσης, γινόταν είτε με τα πόδια είτε με τα μόνα δύο ταξί-βαν που διαθέτει το νησί, με τα οποία υπήρχε συστηματική συνεννόηση για να εξυπηρετούν τις εκάστοτε ανάγκες το σύνολο των ημερών. Επίσης, για τις μετακινήσεις μελών της οργανωτικής και επιστημονικής ομάδας του Μπουλουκιού, χρησιμοποιήθηκαν ιδιόκτητα αυτοκίνητα. Σχετικά με τη διατροφή, κατά τη διαμονή στη Θηρασία, πραγματοποιήθηκαν τρία συλλογικά μεσημεριανά γεύματα σε ταβέρνα στη Ρίβα, μικροί μπουφέςδες πρωινού με καφέ σε κάθε συνεδρία, ένα κέρασμα κρασιού και μεζέ σε κατάστημα εστίασης στον Μανωλά κατά την άφιξη στο νησί στις 26 Ιουνίου και ένας ελαφρύς μπουφές με κρασί μετά την ολοκλήρωση των στρογγυλών τραπεζών στην Αγριλιά στις 27 Ιουνίου.

06. Επικοινωνία

Η επικοινωνία του Συμποσίου και της Έκθεσης **ακολούθησαν** το προγραμματισμένο πλάνο επικοινωνίας.

Πριν την έναρξη του Συμποσίου στάλθηκαν δύο newsletter αναφερόμενα στη δράση. Το πρώτο που στάθηκε τέλη Μαΐου και ήταν εξ' ολοκλήρου αφιερωμένο στο Συμπόσιο και την έκθεση Κάτω από το Τοπίο, περιλαμβάνοντας την πρόσκληση στις ανοιχτές εκδηλώσεις της δράσης με ενσωματωμένο τον σύνδεσμο για προκράτηση θέσης στο Eventbrite ([εδώ](#)) ενώ επίσης ανέφερε αναλυτικά όλους τους χορηγούς και υποστηρικτές. Στα μέσα Ιουνίου στάλθηκε δελτίο τύπου σε δημοσιογραφικούς φορείς και μέχρι πριν την έναρξη της δράσης έγιναν 3 αναρτήσεις στα social media, μία για το Συμπόσιο, μία για τους χορηγούς και υποστηρικτές και μία για την Έκθεση. Παράλληλα προχωρήσαμε στον σχεδιασμό και την παραγωγή δύο αφισών· μία με πληροφορίες για τις ανοιχτές διαλέξεις του Συμποσίου και μία για τη διμερή Έκθεση σε Σαντορίνη και Θηρασία.

Επίσης, συνολικά σχεδιάστηκαν και παρήχθησαν 6 banners τριών διαφορετικών θεματικών - ένα για το Συμπόσιο, ένα για την εκθεσιακή ενότητα "Knowing from Below" στη Σαντορίνη και ένα για την "In/Ex Situ" στη Θηρασία, 300 flyers για το Συμπόσιο, 600 flyers για την "Knowing from Below" στο Βιομηχανικό Μουσείο Τομάτας και 300 flyers για την "In/Ex Situ" στην Αγριλιά. Επιπλέον, όπως αναφέραμε προηγουμένως, τυπώθηκαν και μοιράστηκαν στον πυρήνα συμμετεχόντων του Συμποσίου 60 τεύχη/τετράδια που περιείχαν το πρόγραμμα, τα papers των νέων ερευνητών/ερευνητριών και χώρο για σημειώσεις. Αυτά δόθηκαν μέσα σε tote bags με το logo του Μπουλουκιού, οι οποίες τυπώθηκαν για αυτό τον σκοπό.

Μετά την ολοκλήρωση του Συμποσίου, έχουν πραγματοποιηθεί ήδη 5 αναρτήσεις στα social media, εκ των οποίων οι 4 παρουσιάζουν συνοπτικά το χρονικό της δράσης στα δύο νησιά μαζί με φωτογραφικό και εικονογραφικό υλικό. Ακόμα, **δρομολογήθηκαν** μια σειρά από δημοσιεύσεις με σκοπό την περαιτέρω επικοινωνία της έκθεσης στο ευρύ κοινό. Τέλος **διαμορφώθηκε** ένα ανακεφαλαιωτικό newsletter της δράσης και ένα δελτίο τύπου που **εστάλη** στις αρχές Αυγούστου.

Η θετική απήχηση που είχε η δράση έχει ήδη εκδηλωθεί μέσα από δημοσιεύματα, όπως στο [πρωτοσέλιδο του ένθετου "Τέχνες & Γράμματα" της Καθημερινής](#) την Κυριακή 10 Ιουλίου το οποίο ήταν αφιερωμένο στην έως τώρα δράση του Μπουλουκιού στη Θηρασία και στη Σαντορίνη, με ειδική αναφορά στην Έκθεση και το Συμπόσιο. Επιπλέον, αξίζει

ίσως να αναφερθεί ότι έχουμε λάβει ένα πλήθος ηλεκτρονικών μηνυμάτων από πολλούς εκ των προσκεκλημένων ακαδημαϊκών και των νέων ερευνητών/τριών και που έλαβαν μέρος στο Συμπόσιο, που τονίζουν την μεγάλη και ιδιαίτερη αξία του εγχειρήματος μας και εκφράζουν τη χαρά που συμμετείχαν σε αυτή της δράση.

Ακόμα, πραγματοποιήθηκε μια σειρά από δημοσιεύσεις στα social media της ομάδας με σκοπό την περαιτέρω επικοινωνία της έκθεσης στο ευρύ κοινό ενώ ήδη εξετάζεται το ενδεχόμενο να μεταφερθεί και να φιλοξενηθεί στην Αθήνα στο άμεσο μέλλον.

Όλες οι διαλέξεις των σημαντικών ομιλητών του Συμποσίου είναι ψηφιακά διαθέσιμες μέσα από την ιστοσελίδα του έργου: <https://www.underthelandscape.net/symposium>



‘Μπουλούκι’ Περιοδεύον Εργαστήριο για τις Παραδοσιακές Τεχνικές Δόμησης

Νικηταρά 5-7 Αθήνα, 106 78,
info@boulouki.org, +30 211 1828348